

Doświadczenia koordynatorki do spraw uczniów z doświadczeniem migracyjnym

Autorka: Nataliia Kovalyshyna

Gdańsk, 2020

Początki w nowym kraju

Nazywam się Nataliia Kovalyshyna, jestem Ukrainką, pochodzę z Żytomierza. Mam 48 lat. Jestem mamą dwóch cudownych synów. Starszy jest już pełnoletni, z młodszym (13-letnim) przyjechałam sześć lat temu do Polski, do Warszawy. Stres związany z nagłym opuszczeniem Ojczyzny i zamieszkaniem w wielkim mieście sprawił jednak, że nie mogłam się odnaleźć i zdecydowałam się przenieść do Gdańska.

Początki nie były łatwe. W dojrzałym wieku uczyłam się żyć na nowo. Nie znałam języka, nie mogłam wynająć mieszkania, nie miałam pracy, nie znałam ludzi. Wszystko było dla mnie nowe i obce. Zwykle, proste, rzeczy stanowiły wielkie wyzwanie. Przez cztery lata żyłam w zawieszaniu, bo trwałam w procedurze uchodźczej. W końcu udało mi się wywalczyć pobyt ze względów humanitarnych.

Na Ukrainie pracowałam jako nauczycielka - na uczelni i w szkole oraz przez dziesięć lat w Centrum Twórczości Dzieci i Młodzieży. Działalność społeczną w Gdańsku zaczynałam jako wolontariuszka w Europejskim Centrum Solidarności, następnie pracowałam w Centrum Wsparcia Imigrantów i Imigrantek, gdzie brałam udział w tworzeniu i wdrażaniu Modelu Integracji Imigrantów od pierwszych dni jego powstawania - na początku w grupie dotyczącej zdrowia, później w grupie dotyczącej edukacji szkolnej. W ramach modelu współprowadzę szkolenia i zajęcia edukacyjne dla nauczycielek i nauczycieli, pracownic i pracowników Urzędu Miasta oraz gminy. Razem z trenerkami i trenerami Fundacji Instytut Równowagi Społeczno-Ekonomicznej prowadzę warsztaty „Szkoła różnorodności” dla uczniów i uczennic gdańskich szkół. Te wszystkie działania wiążą się zarówno z moim wyższym wykształceniem pedagogicznym, jak i z moją sytuacją imigrantki w Gdańsku.

Koordynatorka do spraw uczniów z doświadczeniem migracyjnym

Od listopada 2018 roku pracuję jako Koordynatorka ds. uczniów z doświadczeniem migracyjnym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Gdańsku. Jest to jedyne takie stanowisko w szkole na terenie województwa pomorskiego. Jestem osobą, dla której takie stanowisko stworzono po raz pierwszy. Było to podyktowane potrzebami gdańskich szkół, w których uczy się coraz więcej dzieci z doświadczeniami migracyjnymi. Moją rodzimą placówką jest Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 1 w Gdańsku, ale pomagam uczniom i uczennicom z różnych szkół - w razie potrzeby spotykam się z nimi w ich placówkach.

Na dzień dzisiejszy do gdańskich szkół uczęszcza około półtora tysiąca uczniów z doświadczeniami migracyjnymi, w tym tysiąc dzieci z Ukrainy. Rok temu, kiedy zaczynałam pracę, dzieci z doświadczeniem migracyjnym w mojej placówce było dwadzieścioro siedmioro. Dziś ich liczba wzrosła do czterdzieścioro ośmioro - większość z nich pochodzi z Ukrainy, a pozostałe z Rosji i Białorusi.

Most

Nie ukrywam, że zaczynałam po omacku - nie do końca wiedziałam, od czego mam zacząć moją pracę, jakie są moje obowiązki i wymagania w stosunku do mnie. Odpowiedzią były potrzeby dzieci, ich rodziców i szkoły.

Sama, jako mama ucznia wchodzącego w nowe środowisko kulturowe i szkolne, doświadczyłam jak wielu barier i trudności doświadczają na co dzień imigranci. Dziś moja działalność na tym polu przynosi znaczące efekty. Pomagam uczniom i uczennicom w poznaniu zupełnie nowego systemu edukacyjnego, odnalezieniu się w nowej szkole i klasie, uczeniu się nowych zasad i obowiązków. Pomagam również rodzicom - w wypełnianiu dokumentów, w kontaktach z nauczycielkami i nauczycielami oraz instytucjami wspierającymi edukację, a także z urzędami. Wreszcie - pomagam nauczycielkom i nauczycielom zrozumieć trudności, z jakimi borykają się ich nowi uczniowie i uczennice. Jestem jak most, który łączy ze sobą trzy brzegi. W mojej codziennej pracy podejmuję następujące działania:

- Przyjęcie ucznia lub uczennicy do szkoły: pomoc rodzicom w wypełnieniu dokumentacji rekrutacyjnej, udział w spotkaniu z dyrekcją szkoły, tłumaczenie rozmów, oprowadzenie po szkole, zapoznanie z systemem edukacyjnym, opisanie różnic kulturowych i edukacyjnych, aktywny udział w pierwszym wejściu dziecka do klasy (przygotowanie uczniów i uczennic, nauczycielek i nauczycieli oraz nowego ucznia lub uczennicy);
- Diagnoza i monitorowanie potrzeb uczniów i ich rodziców: rozmowa, wywiad z dzieckiem i rodzicami, bieżąca obserwacja zachowania i stanu emocjonalnego nowoprzybytych uczniów i uczennic, systematyczne spotkania z dziećmi podczas przerw śródlekcyjnych i omawianie trudności lub pomoc w rozwiązywaniu problemów, wspieranie w adaptacji, tworzenie warunków do możliwie bezstresowej, płynnej, łagodnej i szybkiej integracji, indywidualne rozmowy telefoniczne i spotkania z rodzicami, pomoc rodzicom przy poznawaniu aplikacji e-dziennika;
- Interwencje w sytuacjach kryzysowych;
- Pomoc w kontaktach z instytucjami zewnętrznymi, np. Poradnią Psychologiczno-pedagogiczną, czy MOPR;
- Wsparcie rodziców podczas zebrań i konsultacji z nauczycielkami i nauczycielami, tłumaczenie wiadomości i informacji zwrotnych od kadry szkolnej i od rodziców;
- Indywidualne wsparcie pedagogiczne, pomoc w odrabianiu lekcji, zadań domowych, tłumaczenie poleceń podczas sprawdzianów, prac klasowych itp., indywidualne ćwiczenia wspomagające proces nauki języka polskiego;
- Prowadzenie warsztatów integrujących zespoły klasowe, godzin wychowawczych poświęconych tematyce tolerancji, szacunku, różnorodności i otwarcia na inne kultury;
- Wsparcie w adaptacji uczniów i uczennic z doświadczeniami migracyjnymi do życia kulturalnego szkoły, wsparcie w budowaniu poczucia dumy ze swojego pochodzenia i umiejętności dzielenia się swoją kulturą z innymi, rozwijanie osobistych talentów i zdolności uczniów;
- Prowadzenie szkoleń, warsztatów, wykładów i seminariów dotyczących integracji międzykulturowej dla nauczycielek i nauczycieli, rad pedagogicznych, instytucji edukacyjnych, kulturalnych i gmin.

Motywacja

Moją największą motywacją do pracy jest miłość do ludzi i życia. Doświadczyłam jej wiele i chcę się nią dzielić z innymi. Na swojej drodze spotkałam wielu ludzi, którzy obdarzyli mnie zaufaniem i dobrą energią. Bez nich nie byłabym tą osobą, którą jestem. Dlatego moim pragnieniem jest przekazywanie tej energii dalej. Każdy mój najmniejszy sukces, każdy dobrze przeżyty dzień, każde nowo poznane polskie słowo wszystko to jest dla mnie motywacją do dalszego działania, do podejmowania kolejnych wyzwań.

O autorce:

Natalia Kovalyshyna, koordynatorka ds. uczniów z doświadczeniem migracyjnym w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 w Gdańsku

Opis pożytecznego doświadczenia powstał w ramach działania Koalicji na rzecz wzmocnienia roli asystentek i asystentów międzykulturowych oraz romskich koordynowanej przez Fundację na rzecz Różnorodności Społecznej (FRS) dzięki wsparciu finansowemu Fundacji „Pamięć, Odpowiedzialność, Przyszłość”.

Więcej informacji o pracy asystentek i asystentów międzykulturowych oraz romskich
znajduje się na stronie internetowej asywskole.pl

